මාර්ග අනතරු සිදුවීම කෙරෙහි මානව සාධක හඳුනා ගැනීම.

ඩී. එච්. සසිකා මධුවන්ති[1]

සංක්ෂේපය

පෞද්ගලික රථ වාහන පාරිභෝජනය අධික වීම, මාර්ග සංවර්ධනය වීම හා සමගාමීව සමස්ථයක් ලෙස පෙර වර්ෂවලට සාපේක්ෂව 2015 වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ මාර්ග අනතුරු සිදුවීමේ ප්‍රවණතාවය සීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වීමක් දක්නට ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ මාර්ග අනතුරු වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි බලපාන මානව සාධක හඳුනා ගැනීම මෙම අධ්‍යනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. අධ්‍යයනය සඳහා ද්විතියික දත්ත මූලාශ්‍රයන් මඟින් දත්ත රැස් කරන ලදී. ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභාව, ශ්‍රී ලංකා පොලිසිය, ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් නිකුත් කරන දත්ත මේ සඳහා භාවිතා කර ඇත . විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාන විශ්ලේෂණ ක්‍රම මඟින් දත්ත විශ්ලේෂණය කරන ලදි. අධ්‍යයනය අනුව, බහුතරයක් එනම් ප්‍රතිශතයක් ලෙස 92 මාර්ග අනතුරු සිදුවීම කෙරෙහි මානව සාධකවල බලපෑමක් පවතින බව අනාවරණය විය. මෙම අනතරුවලින් වලින් විශාල ප්‍රමාණයක් රියදුරන් නොසැලකිලිමත් ලෙස යතුරු පැදි ධාවනය කිරීමෙන් සිදු වූ අනතුරු වේ. මෙහිදී පුද්ගල මරණ 814 ක් වාර්තා වී ඇති අතර මෙම අනතුරු සිදු වූ ස්ථාන වල ගමන් කරමින් සිටි පදිකයින් 777 දෙනෙක්ද මරණයට පත් වී ඇත . එමෙන්ම 2015 වසරෙ වැඩි ම අනතරු සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාත තුළ සිදු වී ඇති බව අනාවරණය විය. මෙහිදී පුද්ගල මරණ 750 ක් සිදු වී ඇත . මෙම අධ්‍යයනයට අනුව රියදුරන් රිය පැදවීමේදී මාර්ග සංඥා නීති රීතිවලට අවනත වීම, අධික වේගයෙන් රිය පැදවීම පාලනය කරගැනීම, දැඩි අවධානයකින් හා සංයමයකින් රිය ධාවනය කිරීම, රිය ධාවනය කිරීමට පෙර මනා පුහුණුවක් ලබා තිබීම මඟින් රිය අනතුරු වළක්වා ගැනීමට හැකියාවක් පවතින බැව් මෙම අධ්‍යයනය මඟින් තහවුරු විය.

මුඛ්‍ය පද : මාර්ග අනතුරු, රථ වාහන, රිය ධාවනය, මානව සාධක, රියදුරන්

[1] ආර්ථික විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, shachimadhuwanthi@gmail.com